

PROTOKÓŁ KONTROLI

kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kuźnicy, ul. 1000-lecia Państwa Polskiego 1, 16-123 Kuźnica, zwanym w dalszej części protokołu „Ośrodkiem”, „GOPS”.

Kierownikiem Ośrodka jest p. Mirosława Puszek.

Kontrolę w dniach 5-6.12.2013 r. przeprowadzili:

1/ Dorota Moroz – inspektor wojewódzki – kierująca zespołem inspektorów,

2/ Cezary Żuk – inspektor wojewódzki,

na podstawie pisemnych upoważnień Nr 2 i Nr 3 do kontroli znak: PS-I.431.1.33.2013.WB z dnia 26.11.2013 r., wydanych z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej p. Andrzeja Kozłowskiego.

Wyjaśnień udzielały: p. Mirosława Puszek oraz dwóch starszych pracowników socjalnych, realizujących zadania z kontrolowanego zakresu.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą.

Prawidłowość realizacji przez gminę zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, określonych w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493 ze zm.), zwanej dalej ustawą, od dnia 01.01.2012 r. do dnia kontroli.

W toku postępowania kontrolnego ustalono:

GOPS w Kuźnicy wykonuje zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie na podstawie:

- § 7 ust. 7 Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kuźnicy, stanowiącego załącznik do uchwały Nr XX/101/04 Rady Gminy w Kuźnicy z dnia 27.09.2004 r. w sprawie uchwalenia statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kuźnicy.
- § 7 ust. 11 Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kuźnicy zmienionego zarządzeniem Nr 16/12 Kierownika GOPS w Kuźnicy z dnia 30.04.2012 r. w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kuźnicy.

Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest uregulowana w aneksach do zakresów czynności z dnia 26.05.2011 r. Kierownika oraz dwóch starszych pracowników socjalnych.

Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

W Gminie Kuźnica opracowano *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2014*, stanowiący załącznik do uchwały Nr VII/37/11 Rady Gminy Kuźnica z dnia 21 czerwca 2011 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, zwany dalej Programem.

Celem głównym Programu jest:

- zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Kuźnica.

Działania zaplanowane w Programie realizowane są na bieżąco. W dniu 20.03.2013 r. zostało przedłożone na sesji Rady Gminy Kuźnica „Sprawozdanie z realizacji Programu na lata 2011-2014, (za okres styczeń – grudzień 2012)”, z którego wynika że:

- pomocą w ramach Programu objęto 61 osób,
- udzielono wsparcia psychologicznego, socjalnego oraz emocjonalnego,
- kierowano do specjalistów poradni: Odwykowej, Zdrowia Psychicznego, Gminnego Punktu Psychologicznego,
- współpracowano z policją, kuratorami zawodowymi i społecznymi, pedagogiem oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

- uczestniczono w szkoleniach w zakresie zjawiska przemocy,
- prowadzono działania edukacyjne (ulotki, plakaty, informacja na stronie internetowej Urzędu Gminy, informacje na tablicy ogłoszeń).

Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Poradnictwo, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy prowadzone jest w Ośrodku, jak i w Gminnym Punkcie Pomocy Psychologicznej.

W kontrolowanym okresie prowadzono poradnictwo:

- psychologiczne- świadczone przez psychologa w każdy czwartek miesiąca, w godzinach 15.00-18.00.

W 2013 r. udzielono porad:

- 10 rodzinom z problemem rodzinnym, emocjonalnym oraz w zakresie zwiększenia poczucia własnej wartości,
- 16 rodzinom z problemem alkoholowym,
- 8 rodzicom 32 porady w zakresie pracy z dzieckiem oraz adekwatnego nagradzania,
- 8 uczniom 56 porad w zakresie problemów z właściwym zachowaniem w szkole, problemów z kolegami, nauczycielami, a także wsparcia emocjonalnego.

Przeprowadzono:

- 13 rozmów konsultacyjnych z pedagogiem, dotyczących zachowania się uczniów w szkole,
- rozmowy konsultacyjne z nauczycielem szkoły podstawowej,
- prelekcję dla rodziców uczniów klas I-III szkoły podstawowej „Jak pracować z dzieckiem, żeby chciało się uczyć”.

W 2012r. udzielono:

- 16 porad osobom z problemami alkoholowymi w tym: 8 porad -psychoedukacja uzależnienia, współuzależnienia, 6 porad-kształtowanie wewnętrznej motywacji do leczenia odwykowego, 2 porady dotyczące problemów alkoholowych, motywujące do ich leczenia odwykowego,
- 6 porad dotyczących przemocy domowej (psychicznej, fizycznej, ekonomicznej, seksualnej),
- 65 porad związanych z problemami osobistymi w tym: 14 porad - psychoedukacja, 13- aktywne słuchanie, sposoby komunikacji, 6 - motywowanie do leczenia specjalistycznego, 11 porad konflikty domowe, wielopokoleniowe, 3 porady praca z zaburzonymi relacjami małżeńskimi, 4 porady nauka radzenia sobie za stresem, 8 porad wzmacnianie poczucia wartości, 6 porad radzenie z lękiem, niepokojem,
- 24 porady związane z problemami w nauce dzieci, trudnościami wychowawczymi, sposobami pracy z dzieckiem z chorobą przewlekłą w tym: 5 porad trudności z zachowaniem, 8 porad problemy okresu dojrzewania, 3 porady zaburzenia lękowe u dziecka, 2 porady praca z dzieckiem z chorobą przewlekłą, 3 porady sposoby pracy z dzieckiem z deficytem uwagi, 3 porady sposoby usprawniania grafomotorycznego dziecka przedszkolnego.

Ponadto świadczone porady rodzinne – świadczyły je dwóch pracowników socjalnych. W 2012r. - 11 rodzinom udzielono 45 porad (NK) i 8 rodzinom zagrożonym wystąpieniem przemocy udzielono 21 porad, a w 2013 r. do dnia kontroli - 23 rodzinom udzielono 60 porad (NK) i 7 rodzinom zagrożonym wystąpieniem przemocy udzielono 14 porad.

Udzielane porady udokumentowane są w adnotacjach służbowych z wizyt w środowisku, w wywiadach środowiskowych, dokumentacji grupy roboczych.

Pomoc świadczyli również pracownicy Posterunku Policji w Kuźnicy - pouczali zarówno osoby dotknięte przemocą jak i sprawców o obowiązujących przepisach prawa, systematycznie wizytowali środowiska, sprawdzając stan bezpieczeństwa osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą – pomocą objęto 30 rodzin (notatki urzędowe sporządzone przez dzielnicowego i kierownika Posterunku Policji w aktach grupy roboczej).

W 2013r. podejmowano działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców zagrożonych przemocą w rodzinie.

Akta kontroli [Nr 9]

W szkołach podstawowych i gimnazjalnych zorganizowano zajęcia z uczniami z zakresu bezpieczeństwa w internacie oraz zjawiska cyberprzemocy. Zajęcia nawiązywały do hasła tegorocznych obchodów „Serfuje, respektuje”- przeprowadzili policjanci z Komendy Powiatowej w Sokółce. W Zespole Szkół w Kuźnicy, w gazecie pedagoga szkolnego zamieszczono informacje o instytucjach, organizacjach niosących pomoc w przypadku występowania różnych form przemocy, w tym również numer telefonu Niebieska Linia

W ramach pracy świetlicy środowiskowej z pomocy specjalistycznej skorzystało 30 dzieci z rodzin uwięzanych w przemoc.

GOPS udzielił pomocy finansowej i rzeczowej w 2012r. - 12 rodzinom objętym procedurą NK oraz 21 rodzinom zagrożonym przemocą, zaś w 2013r.- 13 rodzinom objętym procedurą NK oraz 20 rodzinom zagrożonym przemocą.

Pedagog szkolny oraz członkowie ZI uczestniczyli w szkoleniach pogłębiających wiedzę z zakresu przemocy w rodzinie.

GOPS współpracuje z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w zakresie doradztwa prawnego, psychologicznego oraz funkcjonowania ZI.

Rozpowszechniono plakaty, ulotki dotyczące zjawiska przemocy, jak również dotyczące konieczności reagowania na przemoc w instytucjach użyteczności publicznej, tj. w ośrodku zdrowia, przedszkolu, szkole, stacji opieki „Caritas” oraz wywieszono je na tablicach ogłoszeń we wszystkich miejscowościach gminy Kuźnica. Na stronie internetowej urzędu zamieszczono informacje o miejscach, w których można uzyskać pomoc wraz z numerami telefonów kontaktowych.

Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, na podstawie art.6 ust 2, pkt 3 ustawy.

Podczas kontroli stwierdzono, że nie wystąpiła konieczność kierowania osób do specjalistycznego ośrodka wsparcia bądź Ośrodka Interwencji Kryzysowej. Ośrodek nie posiada pisemnych porozumień z ośrodkami wsparcia. W przypadkach wystąpienia takiej potrzeby pracownicy socjalni dokonują telefonicznych ustaleń z Ośrodkami w zakresie zapewnienia schronienia, ściśle współpracują z właściwymi PCPR.

Nie było przypadku odebrania dziecka z rodziny, o którym mowa w art. 12a ustawy.

Tworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych.

Zgodnie z art. 9a ust. 15 ustawy, przyjęto uchwałę w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania (Nr VI/29/11 Rady Gminy Kuźnica z dnia 27 kwietnia 2011 r.).

Zespół interdyscyplinarny (dalej zwany ZI) został powołany zarządzeniem Nr 27/11 Wójta Gminy Kuźnica z dnia 25 maja 2011 r. w sprawie powołania i składu zespołu interdyscyplinarnego.

Celem zapewnienia współpracy, w zakresie tworzenia i skutecznej realizacji ustawowych zadań ZI podpisano porozumienia o współpracy w zespole interdyscyplinarnym z następującymi podmiotami:

- Komendą Powiatową Policji w Sokółce porozumienie z dnia 12.05.2011 r.
- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kuźnicy porozumienie z dnia 12.05.2011 r.
- Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Sokółce porozumienie z dnia 12.05.2011 r.
- Zespołem Szkół w Kuźnicy porozumienie z dnia 12.05.2011 r.
- Caritasem Archidiecezji Białostockiej w Białymstoku z dnia 12.05.2011 r.

Brak porozumienia z przedstawicielem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz ochrony zdrowia, mimo wymogu wynikającego z art.9 a, ust 8 ustawy. Z wyjaśnień Kierownika Ośrodka wynika, że nie zawarto porozumienia z przedstawicielem ochrony zdrowia w związku z tym, że organizacja pozarządowa, wchodząca w skład ZI (Caritas Archidiecezji Białostockiej) prowadzi Stację Opieki Caritas w Kuźnicy, która realizuje usługi medyczne i pielęgniarskie w ramach kontraktu z NFZ.

ZI realizuje zadania określone w art. 9 b ust.1. Każdorazowo przed przystąpieniem do prac ZI oraz grup roboczych wszyscy członkowie składają oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań.

Organizację pracy ZI oraz sporządzaną dokumentację z prac Zespołu i grup roboczych określa Regulamin Organizacyjny Zespołu Interdyscyplinarnego, z którym zapoznali się wszyscy członkowie ZI w dniu 07.06.2011 r. Stosowanie do art. 9a ust. 7 ustawy posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. W roku 2012 r. ZI spotkał się 4 razy w dniach: 06.03.2012 r., 05.06.2012 r., 03.09.2012 r., 07.12.2012 r., a w 2013 r. do dnia kontroli odbyły się 3 posiedzenia - 13.03.2013 r., 12.06.2013 r., 11.09.2013 r. (w kontrolowanym okresie częstotliwość posiedzeń ZI jest niezgodna z zapisem ustawy – po jednym przypadku w 2012 i 2013r. przekracza okres 3 miesięcy).

ZI integruje i koordynuje działania podmiotów, o których mowa w art. 9a ust.3-5 ustawy. W 30 indywidualnych przypadkach w gminie Kuźnica powołano grupy robocze.

Ośrodek zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną ZI, zgodnie z art. 9a ust. 9 ustawy.

W okresie objętym kontrolą na terenie gminy Kuźnica prowadzono 30 spraw, w ramach procedury „Niebieskie Karty” – NK - w roku 2012 założono 11 Niebieskich Kart, natomiast w roku 2013 - 19 Niebieskich Kart.

Kontroli poddano 8 losowo wybranych spraw:

1. Niebieska Karta – A (NK-A) z dnia 09.09.2013 r.
2. Niebieska Karta – A (NK-A) z dnia 12.04.2013 r.
3. Niebieska Karta – A (NK-A) z dnia 28.10.2013 r.
4. Sprawa Nr 8505/9/13.
5. Sprawa Nr 85205/15/13.
6. Niebieska Karta – A (NK-A) z dnia 07.03.2013 r.
7. Niebieska Karta – A (NK-A) z dnia 04.08.2013 r.
8. Sprawa Nr 8505/10/13.

W skontrolowanych sprawach stwierdzono:

- sprawca był zapraszany na posiedzenie grupy roboczej, co jest niezgodne z § 17 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”- **we wszystkich skontrolowanych sprawach nr 1-8;**
- teczka zawiera formularz dotyczący m.in. zgody osoby dotkniętej przemocą i stosującej przemoc na podjęcie działań przez Zespół Interdyscyplinarny w Kuźnicy w ramach procedury NK. Zgodnie z art. 9d ust. 1 ustawy podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą (...) nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie - w **sprawach nr 1, 5 i 8;**
- brak informacji do sprawcy o zakończeniu procedury NK. Zgodnie z § 18 ust. 3 ww. rozporządzenia o zakończeniu procedury powiadamia się podmioty uczestniczące w procedurze po jej zakończeniu- **w sprawie nr 1;**
- brak protokołu z zakończenia procedury NK. Zgodnie z § 18 ust. 2 ww. rozporządzenia zakończenie procedury wymaga udokumentowania w formie protokołu podpisanego przez przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego (...) - **w sprawie nr 2.**

Akta kontroli [Nr 8]

W trakcie kontroli sprawdzono 100% dokumentacji formalnej potwierdzającej realizację zadania.

Za powstałe uchybienia i nieprawidłowości odpowiedzialny jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kuźnicy.

Zgodnie z § 18 ust. 1- 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 126, poz. 718) Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kuźnicy, przysługuje prawo do:

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole kontroli, do Dyrektora Wydziału Polityki

Spółecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,

- odmowy podpisania protokołu i złożenia w terminie 7 dni od daty jego otrzymania wyjaśnień dotyczących przyczyn tej odmowy (odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego jeden doręczono Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kuźnicy.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce kontroli prowadzonej w Urzędzie Gminy w Kuźnicy, pod numerem 3/2013.

Kuźnica, 10.01.2014r.

.....
(miejsce i data podpisania protokołu kontroli)

Pieczętka Z up. Wójta mgr Mirosława Puszko
/-/

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

.....
podpis kontrolowanego

Cezary Żuk

.....
podpis kontrolującego

Jeden egzemplarz protokołu otrzymałam :

Pieczętka Z up. Wójta mgr Mirosława Puszko
/-/

Kuźnica, 10.01.2014r. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

.....
(miejsce, data i podpis kierownika podmiotu kontrolowanego)